

2010-12-14

Slutrapport för stöd till insatser på livsmedelsområdet

Så klarar det ekologiska lantbruket energi- och klimatomställningen!

Sammanfattning

- Den ekologiska produktionen ger redan idag klimatnytta genom ”undviken” produktion av handelsgödsel och lägre kväveomsättning
- Centralt för att fortsätta utveckla den ekologiska produktionen ur ett klimat- och energiperspektiv är satsningar på en ökad kväveeffektivitet, bättre kunskap om kolinlagring och en minskad energianvändning
- Behovet av grundläggande kunskap och klimat- och energifrågor bland lantbrukare och förtroendevalde inom lantbruket är fortfarande stort
- Fortsatt kunskapsuppbyggnad är en förutsättning för att kunna gå vidare i arbetet med att ta fram och förankra en genomförbar handlingsplan för uppfyllelse av de inom projektet identifierade målen

Bakgrund

Vid Ekologiska Lantbrukarnas temadag 2009, *Sol, vind och gödsel*¹, identifierades en lång rad viktiga områden inom lantbrukets klimat- och energiomställning. I detta projekt görs ett första försök att konkretisera och strategiskt planera för denna omställning.

Syfte och målgrupp

Syfte

- stärka det ekologiska varumärket i egenskap av ett miljö- och klimatsmart konsumentval
- öka engagemanget och arbetet kring energiomställning och klimatinsatser hos ekologiska lantbrukare
- tack vare en strategi konkretisera arbetet genom att visa på praktiska möjligheter på befintliga gårdar
- öka medvetenheten om svenska ekologiska råvarors samband med klimatet

1 Se www.ekolantbruk.se/stamman09 för dokumentation

Målgrupp

Projektet vänder sig dels till lantbrukare, rådgivare och organisationer involverade i utvecklingen av det ekologiska lantbruket. Men lika mycket till de konsumenter vars förtroende vi har att förvalta.

Projektets mål

Att ta fram ett strategidokument med

- konkreta och mätbara mål för det ekologiska lantbruket med avseende på klimat- och energiomställning fram till 2020.
- sammanställning av alla idag kända åtgärder
- en strategi för hur målen ska kunna uppfyllas

En ”populärversion” av strategin att sprida till konsumenter och media.

Uppfyllelse

Vi har tagit fram ett strategidokument med sammanställning av åtgärder samt givet förslag på konkreta och mätbara mål till 2020. Vid diskussion av målen med olika lantbrukargrupper ute i landet identifierade vi behovet av ytterliggare satsningar på grundläggande kunskapsuppbyggnad både om klimat- och energifrågor, men också om de svagheter det ekologiska lantbruket har att jobba med. Detta är en nödvändig förutsättning för att kunna skapa det engagemang och förtroende ute bland de ekologiska producenterna som krävs för att kunna formulera en realistisk handlingsplan fram till 2020.

En populär introduktion till dokumentet kommer spridas via vårt nyhetsbrev under december månad.

Genomförandeplan och tidsplan

Mellan 1 januari och 10 december 2010 har följande aktiviteter genomförts:

- Deltagit med presentationen *Inga genvägar till ett klimatsmart kvävekretslopp* på SNF:s kväveseminarium den 18 mars.
- Producerat artikel om klimateffekten av ekologiskt lantbruk i tidningen *Ekologiskt Lantbruk #3 / 2010*.
- Deltagit vid Greppa Näringens klimatkurs i Falköping 29-30 september.
- Deltagit med presentation och diskussion av arbetet vid träff med ekologiska producenter i Sörmland den 6 november
- Deltagit med presentation och diskussion av arbetet vid träff med lantbrukselever på naturbruksgymnasiet Uddetorp den 28 oktober
- Deltagit med presentation och diskussion av arbetet vid träff med ekologiska producenter i Skaraborg den 28 oktober
- Deltagit med presentation och diskussion av arbetet på julkmiddag med ekologiska producenter på HS Kalmar den 2 december
- Slutfört strategidokumentet och tryckt en liten upplaga samt publicerat som PDF på www.ekolantbruk.se

Spridning av projektets resultat

Strategidokumentet kommer finnas tillgängligt via vår hemsida, men framförallt kommer det utgöra utgångspunkten för vårt arbete i det av Jordbruksverket finansierade projektet Klimatplattformen.

Projektets finansiering

Finansiär/typ av finansiering	Belopp, kr
Lantbrukarnas Ekonomi AB	120 000
Kvarnåkern AB, medfinansiering	6 000
Kringeloffset, medfinansiering	3 884
Deltagare medfinansiering	3 000
Summa medfinansiering	132 884

Projektets arbetssätt

Projektgruppen har bestått av Oscar Franzén, Ekologiska Lantbrukarna och Eva Hagström, LRF. Gruppen har haft regelbunden kontakt och avstämning under arbetets gång.

Slutsats och rekommendationer

- Det finns stor potential till att både energieffektivisera samt utveckla klimatnyttan av den ekologiska produktionen. En förutsättning för att det ska ske är fortsatta satsningar på fortbildning och diskussioner ute bland de ekologiska producenterna.

Kontaktperson

Oscar Franzén
018-495 62 42, 0705-73 43 23
oscar.franzen@ekolantbruk.se

Maria Dirke, verksamhetsledare i Ekologiska Lantbrukarna, ekonomiansvarig
0155-21 74 79, 0709-999 160
maria.dirke@ekolantbruk.se

Bilagor

1. En klimat- och energistrategi för det ekologiska lantbruket
2. Mindre konstgödsel = mindre växthusgaser